

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
1.Mf.31.069/2021/12.

A Fővárosi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság dr. Rost Sándor ügyvéd (Cím9.) által képviselt **Felperes1** (Cím2.) **felperesnek**, dr. Mihalik Péter ügyvéd (Cím10) által képviselt **Alperes1** (Cím1) **I. rendű alperes, Alperes1 Alperes2 II. rendű alperes** ellen kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 4.M.70.035/2020/37.számú ítélete ellen, az alperes 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek, és a II. rendű alperesnek egyetemlegesen 300.000 (háromszázezer) forint elsőfokú, és 100.000 (százezer) másodfokú perköltséget.

A perben felmerült eljárási, fellebbezési illetéket, szakértői díjat, és tanúdíjat az állam viseli.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság által megállapított ítéleti tényállás

[1] A felperes 2008. február 1. napjától állt az I. rendű alperes alkalmazásában. A munkaviszony kezdetén N-Tekercselőben anyagmozgató, kiszolgáló munkakörben dolgozott, majd 2009. márciusától átkerült a Állomás1 üzem K-Tekercsöntő részlegébe, ahol K-tekercsöntő munkakörben dolgozott. Munkakörébe tartozott, hogy kétkomponensű epoxi gyantával kellett kiöntenie a transzformátorokhoz való tekercsek végét, amelyek akár 60 cm átmérőjűek és 1,80 m magasak is lehettek. Az öntés a helyiségben elhelyezett két

öntőasztalon történt. A munkakör kezdetén a felperes bakancsot, fehér kötényt és gumírozott tenyerű szövetkesztyűt kapott a munkavégzéshez.

[2] A felperes 2009. év nyarán, közelebbről meg nem határozható időpontban kezdett magán olyan bőrgyógyászati tüneteket észlelni, mint először az arcán, majd az alkarján megjelenő kipirosodás, viszketés, szárazság, valamint a szeme bevörösödött, ödémássá vált. A felperes ekkor megfigyelte, hogy hétvégeként – munkavégzés hiányában – a tünetei enyhültek, azonban a munkavégzéssel együtt újra kiújultak. Miután a munkáltató felé a tünetek megjelenését jelezte, beépítésre került egy elszívó-berendezés akként, hogy az öntőasztalt kettévágták és a közepébe egy rács alá behelyezték a lefelé elszívó berendezést. Ezen kívül fehér, teljes testet eltakaró Tyvek overált és mártott kesztyűt kapott, majd 2009. őszén kétszelepes, teli álarcot is.

[3] A felperes foglalkozás-egészségügyi orvoshoz fordult, aki 2010. tavaszán az OMFI Bőrgyógyászati Szakrendelésre irányította őt. A vizsgálatra 2010. április 19-én került sor, az ambuláns kezelőlap szerint a használt vegyi anyag és a felperes bőrgyógyászati tünetei között ekkor még okozati összefüggést nem állapítottak meg.

[4] Tekintettel arra, hogy a tünetek nem múltak el, sőt 2010. őszére súlyosbodtak, a felperes kérelmére az I.rendű alperes visszahelyezte őt a Állomás1 N-Tekercselőbe 2010. novemberében, ahol anyagmozgató, gépkiszolgáló munkakörben végzett munkát.

[5] A felperes 2012. január 9. napjától a üzem festőüzemében festő kikészítő munkakörben dolgozott. 2012. szeptemberében az olajálló festékekhez egy addig nem használt új edzőanyagot, egy bizonyos HM100A elnevezésű anyagot kezdtek használni. Ezt követően a felperes az arcbőrön égő érzést, kipirosodást tapasztalt, az alkarján is megjelentek a tünetek, majd 2012. decemberében táppénzes állományba került.

[6] A felperes 2012. december 19. napjától 2013. január 13. napjáig táppénzes állományban volt, majd 2013. január 28-tól anyagmozgató logisztikus munkakörbe került szintén a festőüzemben.

[7] A Nemzeti Munkaügyi Hivatal MMI Munkahigiénés és Foglalkozás-egészségügyi Főosztály az egészségügyi orvosi vizsgálaton kelt 2013. április 23-ai ambuláns lap szerint az elvégzett epicutan próba epoxi érzékenységet és az Edző HMA II. komponens pozitív reakciót igazolt. Az epikrízis szerint „A rendelkezésünkre álló adatok alapján a szóban forgó az arcon, nyakon, kezeken, illetve alkarokon jelentkező gyulladásos bőrtüneteket elsősorban az edző munkaanyaggal való kontaktus okozta, epoxi gyantával a munkáltató igazolása szerint nem dolgozott. Foglalkozási bőrbetegségként való bejelentése kontakt irritatív dermatitisz diagnózissal megtörtént. A továbbiakban a jelzett edző munkaanyaggal,

ill. epoxi gyantával a kontaktus kerülése javasolt. Jelen logisztikus munkakörben való továbbfoglalkoztatása javasolt.”

[8] A bejelentés A74 kódszámon, „vegyianyagok által okozott kontakt irritatív dermatitisz” diagnózissal történt.

[9] A Budapest Főváros Kormányhivatala Munkavédelmi és Munkaügyi Szakigazgatási Szerve 2013. október 16-án értesítette egyrészt a felperest, másrészt a Budapest Főváros Kormányhivatala Egészségbiztosítási Pénztár Szakigazgatási Szerve Pénzbeli Ellátási és Ellenőrzési Főosztályát, hogy a bejelentett és kivizsgált foglalkozási megbetegedés elfogadást nyert A74 kódszámon.

[10] Ezt követően a Alperes1 társadalombiztosítási kifizetőhelye 2014. március 18. napján határozatot hozott a foglalkozási megbetegedés elismeréséről.

[11] Tekintettel arra, hogy a festőüzemen belül végzett anyagmozgatás során lefestett szekrényeket egy fedett sátorba kellett szállítani, ahol ezek száradtak, a levegőben lévő vegyi anyagok hatására a felperes tünetei újból jelentkeztek.

[12] Az I. rendű alperes a felperest 2014. június 14. napjától a központi logisztikára helyezte targoncás munkakörbe, ahol jelenleg is dolgozik és tünetmentessé vált.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[13] A felperes 2017. március 10. napján terjesztett elő keresetet, amelyben 10.000.000 forint általános kártérítés és perköltség megfizetésére kérte kötelezni az I.rendű alperest foglalkozási megbetegedésre tekintettel. A későbbiekben annyiban módosította a keresetét, hogy nem vagyoni kártérítés megfizetését kérte változatlanul 10.000.000 forint összegben.

[14] A felperes álláspontja szerint az ok-okozati összefüggés egyértelmű, a betegséget a munkavégzés közben szerezte, amely jelentős mértékben elnehezítette az életét. Tekintettel arra, hogy ez a betegség bármikor kiújulhat, folyamatosan vigyáznia kell arra, hogy ilyen anyagokkal ne érintkezzen. Az, hogy tünetmentes, kizárólag annak köszönhető, hogy távol tartja magát a káros vegyi anyagoktól.

[15] Az I. rendű alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Elsődlegesen elévülési kifogást terjesztett elő arra hivatkozással, ahhoz képest, hogy a felperes saját bevallása szerint a K-tekercsöntő munkakörbe kerülését követően 9 hónappal tüneteket észlelt magán. Az orvosszakértői vélemény szerint 2010. január-február hónapokban jelentkeztek a felperesen a tünetek. Ezen adatokból megállapítható, hogy legkésőbb 2010. február hónapig jelentkeztek felperesen azon tünetek, amelyek alapján a foglalkozási megbetegedést 2014. március 18. napján megállapították. Ehhez képest a felperes a hároméves elévülési időn túl 2017. március 10. napján terjesztett elő keresetet. A felperes igénye a kár a bekövetkeztekor, tehát 2010. február 28-án keletkezett, így az elévülési idő ezen a napon kezdődött, azaz a kártérítési igény 2013. február 28-án elévült.

[16] Az I. rendű alperes érdemben a kereset elutasítását kérte. Azt nem vitatta, hogy a foglalkozási megbetegedés elismerésre került, azonban az összepszerűség eltűzött, különös tekintettel arra, hogy a felperes tünetmentes, munkaképesség, valamint keresetcsökkenés nem áll fenn, a targoncavezetői munkakört el tudja látni, az orvosszakértő szerint tünetmentes állapotban a felperes megbetegedése a felperest a mindennapi életvitelben nem korlátozza.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[17] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a felperes keresete alapos.

[18] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az I. rendű alperes elévülési kifogása nem alapos, figyelemmel arra, hogy a kárhoz szükséges ok-okozati összefüggés az alperes által megjelölt időpontban még nem állhatott fenn, ugyanis arra vizsgálat nem történt, hogy a tünetek és a munkavégzés között van-e okozati összefüggés. A felperes több ízben jelezte a problémáit, az alperes egy idő után intézkedett is az áthelyezés ügyében, azonban a tünetmentesedés után a festőüzemben a tünetek kiújultak. Ezt követően került sor a foglalkozási megbetegedés kivizsgálására és elismerésére 2014. márciusában. Ez az az időpont, amikor a felperes kétséget kizáróan megbizonyosodhatott afelől, hogy betegségét a foglalkozása körében szerezte, és a munkáltatóval szemben kárigénnyel léphet fel. Erre figyelemmel a felperes a keresetét 2017. március 10. napján, a hároméves elévülési határidőben nyújtotta be, ennél fogva elévülés nem következett be.

[19] A nem vagyoni kár vonatkozásában az elsőfokú bíróság lefolytatta a bizonyítási eljárást mind a jogalap, mind az összepszerűség tekintetében.

[20] Ennek körében megállapította, hogy a felperes 2012. január 9. napjától került a festőüzembe, ahol 2013. január 27. napjáig festőként dolgozott, majd 2013. január 28. napjától 2014. január 13. napjáig targoncásként dolgozott szintén a festőüzemben. Ez a két munkakör a K-öntő és a festő munkakör, illetve a munkavégzési hely volt lényeges a felperesnél kialakult betegség szempontjából.

[21] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy sem a kockázatértékelés, sem a védőeszközök jegyzéke, sem a technológiai utasítás nem abban az időszakban született, amikor a felperes a K-öntő munkakörben dolgozott, hanem évekkel később.

[22] A festőüzemben a fő kockázati tényezőknek a mechanikai veszélyeket tekintették, amely nyilván a folyamatos anyagmozgatással jár, azonban a vegyi anyagok okozta veszélyek elenyésző részét képezték a feltüntetett veszélyes tényezők, és egyedül a védőkesztyűknél került a vegyszer feltüntetésre. Megállapítható tehát a levegőben lévő vegyszer, mint veszélyforrás a munkáltató részéről kezelendő problémaként nem merült fel.

[23] A bíróság igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki annak megválaszolására, hogy a felperes foglalkozási megbetegedésben szenved-e a K-öntő munkakörben használt epoxi gyanta, valamint a festőüzemben használt HM100A edzőanyag használatával okozati összefüggésben.

[24] A szakvélemény megállapításai szerint a felperes bőrgyulladását megelőzően semmiféle bőrbetegség nem szerepelt a kórelőzményben. A felperes a munkahelyén találkozott olyan vegyi anyagokkal, amelyek egy új kontakt bőrgyulladást kiváltottak nála. Első alkalommal való allergizálódásra utal az a tény is, hogy 2009. márciusban került a K-öntőrészlegbe, és 2010. január-februárban jelentkezett bőrvörösség és viszketés először az arcon. A szakvélemény szerint az is a munkahelyi eredet mellett szól, hogy kezdetben hétvégén, vagy szabadság alatt javultak a bőrtünetei, de tünetei súlyosbodásakor már ez az időszak nem volt elegendő a javulásra.

[25] A szakvélemény szerint a K-öntő munkakörrel kapcsolatban a munkahelyi anyagokkal észlelt rendkívül erős pozitivitás alátámasztja a bőrleletek foglalkozási eredetét.

[26] Az elsőfokú bíróság az egészségkárosodás konkrét mértéke tekintetében szakértőt rendelt ki. A szakértői vélemény szerint a felperes foglalkozási eredetű bőrbetegségéből eredő egészségkárosodása 15 %-os mértékű.

[27] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az I. rendű alperes igazolhatóan nem oldotta meg a rendesen a szellőztetés és az elszívás kérdését. A védőeszközök használatával kapcsolatban megállapította, hogy a felperes betegsége aerogén, tehát a levegővel érintkező dermatitisz, ami azt jelenti, hogy nem szükséges a közvetlen fizikai kontaktus, hanem elegendő az, hogy a káros vegyi anyag a levegőben van. Ennél fogva a védőeszköz nem feltétlenül akadályozza meg a tünet kialakulását. Az a körülmény, hogy nem a mártott

kesztyűt viselte a festőüzemben, nem tekinthető olyan kötelezettségszegésnek, ami súlyosbíthatta a tüneteit.

[28] A szakértői véleménnyel kapcsolatban mind a felperes mind az alperes vitatta a 15%-os össz-szervezeti egészségkárosodási mértéket. A felperes álláspontja szerint az egészségkárosodás 25%-osra tehető, mivel nem csak a kézre kiterjedő panaszai voltak, a betegség a kezet, alkart, arcot és nyakat érintette. Életmódját, munkavállalását a megbetegedés véglegesen megváltoztatta, ezáltal a folyamat irreverzibilis voltára figyelemmel 25%-os az egészségkárosodása.

[29] Az I. rendű alperes álláspontja szerint a szakvéleményben foglalt 15%-os mérték téves. Tekintettel arra, hogy a felperes tünetmentes, bőrbetegsége nem igényel naponta helyi kezelést, ezért így 10 %-os szervezeti egészségkárosodás értékelhető.

[30] A szakvélemény kiegészítése során a szakértő fenntartotta az álláspontját, miszerint a felperes össz-szervezeti egészségkárosodása 15 %. A bíróság a szakértői véleményt elfogadta, figyelemmel arra, hogy a szakértőnek az egész per alatt kifejtett tevékenysége meggyőző és alapos volt.

[31] A nem vagyoni kártérítés körében az elsőfokú bíróság értékelte az össz-szervezeti egészségkárosodás mértékét. A bíróság rámutatott arra, hogy a felperes kétkezi munkás, és egy ilyen munkavállalónak sokkalta nagyobb az esélye, hogy olyan vegyi anyagokkal találkozik, ami az allergiát belobbanthatja. Erről a felperes is akként nyilatkozott, hogy a munkahely változtatásban is jelentősen korlátozva van, ugyanis amennyiben munkahely-váltásra kerülne sor, kötelezően be kellene jelentenie, hogy vegyi anyagokra allergiás, emiatt félelem van benne.

[32] Az elsőfokú bíróság értékelte azt a körülményt is, hogy a felperesnek anyagi kiesést jelent az is, hogy odahaza nem tud elvégezni olyan házkörüli munkákat, mint például a festést, ragasztást, valamint a háztartási munkákban is korlátozva van.

[33] A betegség külső megjelenésével kapcsolatban pedig rögzítette, hogy a felperes elmondása szerint a családi élete is megromlott, a házassága majdnem tönkrement, és a gyerekei sem szerettek vele mutatkozni az utcán. Ennek az volt az oka, hogy időnként kívülről csúnya kiütések voltak rajta, így negatív irányba változott a család élete.

[34] Az elsőfokú bíróság értékelte, hogy az epoxi gyanta előfordulása a mindennapi életben gyakorta megtörténik. Nagyon széles ezen anyag felhasználási köre és nem csupán az

ipari gyártáskor, hanem számtalan hétköznapi használatban. Mindezekre figyelemmel a 10.000.000 forintos nem vagyoni kártérítési igényt a bíróság nem találta eltúlzottnak.

Fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

[35] Az ítélet ellen az I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte, valamint kötelezését első-, és másodfokú perköltség megfizetésére.

[36] Másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását kérte akként, hogy a marasztalási összeget szállítsa le 2.000.000 forintra, a perköltség körében az I. rendű alperest 120.000 forint eljárási illeték, 186.965 forint szakértői díj és 1.040 forint tanúdíj megfizetésére, valamint az I. rendű alperes javára az elsőfokú eljárásban felmerült részperköltség és a másodfokú eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezze.

[37] Az I. rendű alperes az elévülési kifogását továbbra is fenntartotta. Előadta, hogy döntő jelentőségű a kár bekövetkeztének az időpontja, mert az elévülési idő a kár bekövetkezésekor kezdődik, illetve a kár bekövetkezésének az időpontja határozza meg, hogy mikor hatályos jogszabályi előírásokat kell figyelembe venni a felperes kártérítési igényének elbírálása során.

[38] Az igazságügyi szakértő rögzítette, hogy a felperes 2009. nyarán észlelte először a nyakán, majd az alkarján a bőrtünetek megjelenését. 2010. január-februárjában már jelentkezett a bőrvörösség és viszketés az arcon, a felperes szemei bedagadtak, a szemhéja ödémássá vált, majd a kézen és alkaron is jelentkeztek a tünetek. A felperes a keresetlevelében maga is előadta, hogy 2009 nyarán észlelte először a tüneteket a testén. A felperes a 2020. január 29-i tárgyaláson úgy nyilatkozott, hogy amikor az öntözőüzembe került, azt követően 9 hónappal megjelent ez a betegség. A felperest 2009. márciusában helyezték a K-Tekercsöntőbe, ebből következően ezt követő 9 hónappal, tehát 2009. decemberében jött ki rajta teljességgel a betegség.

[39] Tanú4 tanú – a felperes felesége - előadta, hogy a hétvégi festés, csemperagasztás munkákat a felperes 2010. év tájáig tudta csinálni, ekkor kezdődtek nála a tünetek jelentkezni, utána már nem igazán tudta ezt végezni.

[40] A fentiek alapján azt lehet megállapítani, hogy a felperesnél a betegség 2010. február 28-ig teljes mértékben kialakult.

[41] Az I. rendű alperes előadta, hogy figyelemmel arra, hogy a károkozó magatartás és a kár bekövetkezése az Mt. hatálybalépését megelőzően történt, ennél fogva a jelen ügyben a felperes kártérítési igényének elbírálásakor a régi Mt. előírásait kell alkalmazni. Ennek következtében a régi Mt. 11.§-a alapján az elévülési idő 3 év. Az elévülési idő kezdő időpontja 2010. február 28., tehát a követelés már 2013. február 28-án elévült.

[42] Az I. rendű alperes előadta, hogy az elévülés a kár bekövetkeztekor kezdődik, nem pedig akkor, amikor az okozati összefüggést a károkozó magatartás és a kár bekövetkeztekor megállapítják. A jelen perben becsatolt 2013. április 13-i ambuláns lapból megállapítható, hogy a felperesnek mind a K-öntő munkakörben, mind a festőüzemben végzett kikészítő munkakörben használt anyagokkal okozati összefüggésben foglalkozási megbetegedése alakult ki. A felperes megbetegedése és az általa használt vegyi anyagok közötti összefüggés tehát már 2013. április 23-án megállapításra került, ennél fogva az elévülési idő a keresetindításig az esetben is eltelt volna, ha nem a kár bekövetkezése lenne az irányadó.

[43] Az okozati összefüggés állítólagos fel nem ismerése legfeljebb az elévülés nyugvására adhatna okot, amire a felperes azonban nem hivatkozott.

[44] Álláspontja szerint az elévülés nyugvására jelen ügyben a régi Mt. 11.§ (3) bekezdése alkalmazandó, amely szerint, ha a jogosult az igényét menthető okból nem tudja érvényesíteni, az akadály megszűnésétől számított hat hónapon belül azt akkor is megteheti, ha az az elévülési idő már eltelt, vagy abból hat hónapnál kevesebb van hátra.

[45] Amennyiben a felperes csak 2013. április 23-i vizsgálat során ismerte fel az okozati összefüggést a megbetegedés és az általa a munkahelyen használt vegyi anyagok között, abban az esetben is 2013. áprilistól számított hat hónap határidőn belül érvényesíthette volna az igényét.

[46] Az összecszerűség tekintetében előadta, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés mértéke rendkívül eltúlzott. A felperest keresetveszteség nem érte, targoncásként nem keresett kevesebbet, mint K-öntőként vagy festőként. Hivatkozott arra, hogy a felperes tünetmentes, a betegséggel járó tünetek nem mutatkoztak nála. Ezen tényt egyébként a szakértő is megállapította, melyet a felperes személyes előadása is alátámasztott.

[47] Az egészségkárosodás mértékével kapcsolatban előadta, hogy azt a szakvélemény eltúlzott mértékben határozta meg. Figyelemmel a komplex minősítésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 7/2012. (II. 14.) NEFMI rendelet 1. számú melléklet 13. pontjában lévő 13.1. pont táblázat második oszlopa szerint a krónikus gyulladással járó bőrbetegséget akkor kell 0-10%-os egészségkárosodásként értékelni, ha a betegség helyi kezelése naponta szükséges. A táblázat harmadik oszlopa szerint a 11-25%-os

egészségkárosodás véleményezéséhez szintén szükséges a helyi kezelés naponta, azon túlmenően a tenyér és a talpi lokalizáció fennállása is.

[48] Az I. rendű alperes hivatkozott az irányadó bírósági gyakorlatra, melynek alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság által megítélt nem vagyoni kártérítés rendkívüli mértékben eltúlzott. A felperes életvitele annyiban korlátozott, hogy vegyi anyagokkal való foglalatosságot, házimunkát kerülnie kell, vegyi anyagokkal kapcsolatos munkakörben nem helyezkedhet el. Ezen túlmenően a felperes mindennapi életét a tünetmentes betegsége hátrányosan nem befolyásolja. A munkaviszonya fennáll, a jelen munkaerőpiaci helyzetben logisztikai cégnél targoncásként az elhelyezkedési lehetőségei kedvezőek.

[49] Az a körülmény, hogy a felperes vegyi anyagokkal kapcsolatos mellékfoglalkozást nem vállalhat, vagy saját háztartásában bizonyos munkákat nem tud elvégezni vagyoni kártérítési igényt alapolozhatott volna meg, amennyiben annak az egyéb feltételei is fennálltak, de ilyet a felperes nem terjesztett elő.

[50] A munkakörülmények vonatkozásában az alperes előadta, hogy mártott kesztyűt bocsátott a felperes rendelkezésére már az öntő munkakörben is, amely alkalmas volt akár az öntési, akár a festési feladatok elvégzésére. A felperesnek ezzel ellentétes előadása nem megalapozott. Az, hogy a kesztyű viselése kényelmetlen, még nem menti fel a munkavédelmi előírások betartása alól a felperest.

[51] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróságnak a szellőztetéssel kapcsolatos megállapításai nem megalapozottak. Az alperes rendszeresen végeztet kockázatértékelést, ebben a körben a szellőzés megfelelőségét is megvizsgálják és mérik az üzemben a levegő összetételét. Az üzemcsarnokban a levegőben a káros anyagok mértéke minden alkalommal messze a határérték alatt volt. Szellőzés megfelelősége szakkérdés lehet, de szakértői megállapításra az elsőfokú bíróság ítélete nem hivatkozott.

[52] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az I. rendű alperes perköltségben marasztalását kérte. Álláspontja szerint az I. rendű alperes a fellebbezésében semmilyen núvumot nem adott elő.

[53] Előadta, hogy a foglalkozási megbetegedése megállapításától nyílt meg a keresetősége az alperes vonatkozásában. E körben az I. rendű alperesi okfejtés és számítás téves. Hivatkozott arra, hogy rendkívül széles körű eljárás eredményeként született meg az elsőfokú ítélet, így az megalapozott. Tünetmentessége nagy mértékben „tartózkodó” magatartást igényel a részéről, amely minden tekintetben behatárolja a napi életvitelét. Az I. rendű alperesi munkaterületen fellelhető munkakörülmények egyáltalán nem tették lehetővé a megfelelő védekezést.

[54] A fellebbezési eljárás során a Alperes1 Alperes2 II. rendű alperesként a perbe belépett.

A másodfokú bíróság döntése és jogi indoka

[55] A fellebbezés alapos.

[56] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást megállapította, a bizonyítási eljárást lefolytatta, az érdemi döntésével azonban nem értett egyet, ezért az elsőfokú ítéletet a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a felperes keresetét elutasította.

[57] A jelen ügyben elsődlegesen arról kellett döntenie a bíróságnak, hogy a régi Mt. vagy az új Mt. alapján bírálja el a keresetét, melynek eldöntése során annak volt jelentősége, hogy mikor következett be a kár.

[58] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti rendelkezésekről és törvénymódosításokról szóló 2012. évi LXXXVI. törvény (Mth.) 10. §-a kimondja, hogy a kártérítési felelősségre a károkozó magatartás (esemény), ha ennek időpontja nem állapítható meg, a kár bekövetkezésének időpontjában hatályos rendelkezések az irányadók.

[59] Elsődlegesen tehát a kár bekövetkezését, azaz a kár esedékességét kellett vizsgálni. A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, miszerint a munkáltató által történt elismerés időpontjában, azaz 2014. márciusában állapítható meg a kár esedékessége.

[60] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy bár az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a kár 2014. márciusában vált esedékessé, ehhez képest a régi Mt. alapján bírálta el a kártérítés jogalapját és az összecszerűséget is. Ennek következtében saját álláspontjához képest nem a hatályos jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta.

[61] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a lefolytatott bizonyítási eljárás során megállapítható volt, hogy a felperes 2009. év nyarán, illetve második félévében, közelebbről meg nem határozható időpontban már kezdett magán börténygyászati tüneteket észlelni. Azt is

megfigyelte, hogy hétvégeként a tünetei enyhültek, azonban munkavégzéssel együtt újra kiújultak. Ezt követően a felperes foglalkozás-egészségügyi orvoshoz fordult, aki 2010. tavaszán az OMFI bőrgyógyászati szakrendelésére irányította őt, ahol már megállapításra került, hogy a kórtörténet adatait figyelembe véve, a bőrtünetek háttérében munkahelyi anyagok – elsősorban az epoxi gyanta – irritatív hatása felmerült, ezért megfigyelését folytatni kellett. A felperes panaszai között megjegyzésre került, hogy kb. egy éve epoxi gyantával dolgozik, három hónap után időszakosan arcon, alkaron viszkető kiütéseket észlel.

[62] A felperes a következő időpontokban volt betegszabadságon: 2012. december 19-től 2013. január 13-ig, 2013. szeptember 27-től 2013. október 2-ig, 2014. február 13-tól 2014. április 6-ig. A felperes a személyes meghallgatása során előadta, hogy 2009. szeptember táján jelentkeztek először nála a bőrproblémák, az arca, keze kipirosodott, viszketett, majd a szemei alatt ödéma keletkezett. Ez a munkavégzés alatt egészen nagymértékű volt, hétvégeként, amikor szünetelt a munkavégzés, akkor mindig enyhült. Jelezte a vezetőségnek, hogy bőrproblémái vannak. Figyelemmel arra, hogy erősödtek a tünetei, visszahelyezték anyagmozgató gépkiszolgálónak az M-tekerceselőbe, mely időpont után eltűntek a problémák. A tünetei 2012. november-december tájáig jöttek újra elő, ilyenkor mindig elment betegállományba 2-3 hétre, amikor enyhültek a tünetek, akkor visszament dolgozni. A betegállományok között 2-3-4 hónapot is dolgozott. Előadta, hogy ezt követően az üzemorvos beutalta ismételten az OMFI-ba, ott pedig megállapították, hogy a festék edzőanyaga lehet az oka a tüneteknek.

[63] A Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkavédelmi és Munkaügyi Igazgatóság Munkahigiénés Foglalkozás-egészségügyi Főosztálya (OMFI) a 2013. április 23-án kelt ambuláns kezelőlapjában a következőket állapította meg: „A rendelkezésünkre álló adatok alapján v.sz. a szóban forgó, az arcon, nyakon, kezeken, illetve alkarokon jelentkező gyulladásos bőrtüneteket elsősorban az edző munkaanyaggal történő kontaktus okozta, epoxi gyantával a munkáltató igazolása szerint nem dolgozott. Foglalkozási bőrbetegségként való bejelentése kontakt irritatív dermatitisz diagnózissal megtörtént. A továbbiakban a jelzett edző műanyaggal, illetve epoxi gyantával a kontaktus kerülése javasolt.”

[64] A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes már 2012. november-decemberében tudomással bírt arról, hogy a munkáltatónál használt vegyi anyagok kapcsán jött ki rajta a bőrbetegsége. Ez alátámasztja a saját nyilatkozata, valamint a táppénzes állományok is, amelyek kapcsán egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a bőrbetegségek miatt volt keresőképtelen.

[65] A felperes azonban legkésőbb 2013. április 23-án történt kivizsgálása során teljeskörűen tudomást szerzett arról, hogy a bőrbetegsége és a munkavégzése között az okozati összefüggés fennáll.

[66] Az Mth. irányadó rendelkezései során figyelemmel arra, hogy a Munka törvénykönyve 2012. július 1. napján lépett hatályba, a kár 2012. decemberében következett be, így az új Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Az irányadó polgári jogszabályokat azonban a régi Ptk., az 1959. évi IV. törvény alapján kell figyelembe venni, mivel a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 2014. március 15-én lépett hatályba.

[67] A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 286.§ (1) bekezdése szerint a munkajogi igény három év alatt évül el. A (3) bekezdés értelmében az igény elévülését hivatalból kell figyelembe venni. A (4) bekezdés szerint az elévülésre egyebekben a polgári jogi szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a munkavállaló igényének érvényesítésével kapcsolatos elévülési időt a felek nem rövidíthetik le.

[68] Az 1959. évi IV. törvény (régí Ptk.) 360.§ (1) bekezdése szerint a kártérítés a károsodás bekövetkezésekor nyomban esedékes.

[69] A PK. 51. számú állásfoglalás szerint a kártérítési követelés elévülése akkor is a követelés esedékességétől kezdődik, ha a károsult a károsodástól később szerzett tudomást. A nem vagyoni kártérítési igény bekövetkeztekor nyomban esedékes, és ennek megfelelően az elévülési idő is ekkor kezdődik. Ezt az álláspontot támasztja alá a Kúria Mfv.I.10.163/2019. számú határozata is.

[70] Az I. rendű alperes a fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a károkozó kártérítési felelőssége megállapításának egyik feltétele, hogy a károkozó magatartás és a kár bekövetkezte között az okozati összefüggés fennálljon. Azonban azt, hogy az okozati összefüggés fennállt mikor állapítják meg, közömbös az elévülési idő kezdő időpontja szempontjából. Az elévülés a kár bekövetkeztekor kezdődik, nem akkor, amikor az okozati összefüggést a károkozó magatartás és a kár bekövetkezte között megállapítják. Az elévülési időt az igény esedékességétől és nem az arról való tudomásszerzéstől kell számítani (BH.2009.2019., BH.1998.397.).

[71] A felperes az elévülés nyugvására sem az elsőfokú eljárás során, sem a fellebbezési ellenkérelmében nem hivatkozott. Ennek következtében az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a kár esedékessége 2014. márciusában következett be, mivel ez volt az az időpont, amikor a felperes kétséget kizáróan megbizonyosodhatott afelől, hogy betegségét foglalkozása körében szerezte. A felperes elévülés nyugvására történő hivatkozása hiánya kapcsán a bíróság az elévülés nyugvását hivatalból nem vizsgálhatja. Erre vonatkozóan ugyanis bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatni a felperes ilyen tárgyú előadása kapcsán, mely nem történt meg.

[72] Az Mt. 175.§. (2) bekezdése kimondja, hogy az elévülési időt, ha a sérelemmel összefüggésben több és egymástól eltérő időpontban esedékes újabb elkülönülő kárigény

származik, egymástól függetlenül, az egyes igények esedékessége válásától külön-külön kell számítani.

A (3) bekezdés a) pontja szerint az elévülési idő az (1) bekezdésben foglalt megkülönböztetéssel a táppénz első kifizetésének napjától kezdődik.

[73] A felperes 2012.december 19-től betegszabadságon volt, a munkáltató az Mt.155. (2) bekezdése szerint a következő hónap 10. napjáig volt köteles részére a távolléti díj 70%-át megfizetni, az elévülés kezdő időpontja ennek következtében 2013. január 11. napjában határozható meg, így a felperes keresete elévült.

[74] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy a felperes megbetegedése és az általa használt vegyi anyagok közötti összefüggés 2013. április 23-án megállapításra került, ennél fogva az elévülési idő a kereset indításáig az esetben is eltelt volna, ha nem a kár bekövetkezése lenne az elévülés kezdő időpontja, hanem az okozati összefüggés megállapításának időpontja.

[75] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Záró rész

[76] A másodfokú bíróság a pervesztes felperest a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte első, és másodfokú perköltség viselésére, melynek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdése és a (5) bekezdése alapján állapította meg. A bíróság a perköltség összegét mérsékelte a pertárgy értékére, valamint az ügy nehézségi fokára tekintettel.

[77] A perben felmerült eljárási és fellebbezési illetéket, szakértői díjat, és tanúdíjat az állam viseli, figyelemmel arra, hogy a felperes munkavállalói költségkedvezményre jogosult, a Pp.84.§-a, és a költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásról szóló 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13.§ és 14. §-a alapján.

[78] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Pp. 233.§-a zárja ki.

[79] A bíróság az ügyben a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül döntött.

Budapest, 2021. július 13.

dr. Vajas Sándor s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovács Edit s.k.
előadó bíró

dr. Kulisity Mária s.k.
bíró